

Πράξη «Επιστημονική υποστήριξη σχεδιασμού εξειδίκευσης δράσεων ΠΕΣ»  
- MIS 5001036

## 3η Περιοδική Έκθεση παρακολούθησης μαθητικής διαρροής (ΜΔ) και συμπερασμάτων

Προκόπης Πανδής

---

Εμπειρογνώμονας ΙΕΠ  
βάσει της υπ'αριθ. 19/27-4-2018 Πράξης του Δ.Σ. του ΙΕΠ  
(αρ. πρωτ. 4461/27-4-2018, ΑΔΑ 6ΣΧ1ΟΞΛΔ-ΔΙΥ)

---

ΙΕΠ 2019



Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,  
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση  
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



*Όπου διατυπώνονται απόψεις στην παρούσα μελέτη αποτελούν απόψεις του συγγραφέα και όχι απαραίτητα επίσημες θέσεις του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής.*



**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,  
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**  
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



## Πίνακας περιεχομένων

1.	Εισαγωγή.....	3
2.	Ανάλυση ερευνητικών δεδομένων.....	4
2.1.	Μαθητική Διαρροή ανά βαθμίδα εκπαίδευσης.....	4
2.2.	Μαθητική Διαρροή και φύλο ανά βαθμίδα εκπαίδευσης.....	5
2.3.	Μαθητική Διαρροή και αστικότητα ανά βαθμίδα εκπαίδευσης.....	7
2.4.	Μαθητική Διαρροή και έτος γέννησης ανά βαθμίδα εκπαίδευσης.....	9
2.5.	Μαθητική Διαρροή και ιθαγένεια ανά βαθμίδα εκπαίδευσης.....	13
2.6.	Περιφερειακή διάσταση της μαθητικής διαρροής ανά βαθμίδα εκπαίδευσης.....	16
2.6.1.	Περιφερειακή διάσταση μαθητικής διαρροής και φύλο.....	20
2.6.2.	Μαθητική Διαρροή ανά νομό και βαθμίδα εκπαίδευσης.....	25
2.6.3.	Μαθητική Διαρροή στην Αττική.....	28
3.	Συμπεράσματα.....	32

## 1. Εισαγωγή

Το φαινόμενο της Μαθητικής Διαρροής απασχολεί ερευνητικά ολοένα και περισσότερους οργανισμούς και μελετητές τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Ειδικότερα στη χώρα μας, οι προσπάθειες καταγραφής και ανάλυσης του φαινομένου της Μαθητικής Διαρροής έχουν ενταθεί και συστηματοποιηθεί τα τελευταία χρόνια, μέσα και από τις προσπάθειες του Γραφείου Διερεύνησης και Αποτίμησης Εκπαιδευτικού Έργου του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ), μέσα στο οποίο λειτουργεί ειδικό Παρατηρητήριο για την μαθητική διαρροή και την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου. Το Γραφείο Διερεύνησης και Αποτίμησης Εκπαιδευτικού Έργου καταγράφει, μελετά και συγκεντρώνει τα δεδομένα για τη μαθητική διαρροή, εισηγείται μέτρα και δράσεις για την έγκαιρη και αποτελεσματική ανταπόκριση στις υποχρεώσεις της χώρας ενώ επίσης συνεργάζεται με φορείς του Δημοσίου, πανεπιστήμια και διεθνείς οργανισμούς για την ανταλλαγή στοιχείων και την ερμηνεία τους.

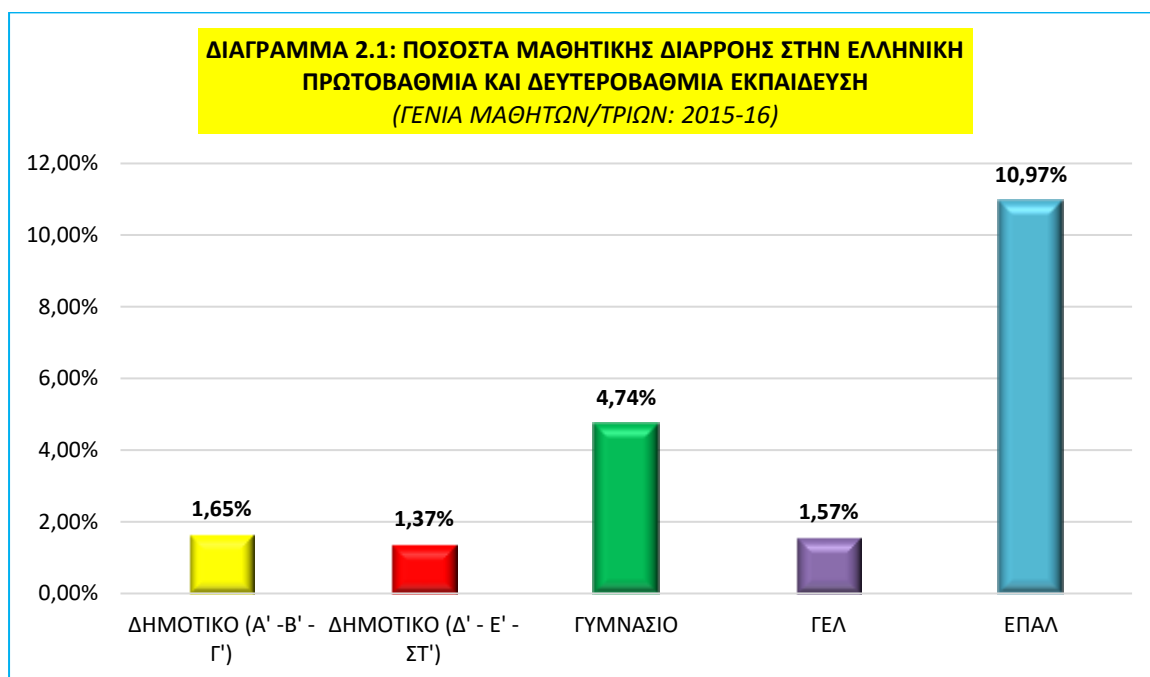
Η παρούσα επιτελική σύνοψη λειτουργεί ως μια εκτεταμένη περίληψη της αναλυτικής έκθεσης για την περίοδο 2015-2018. Η ανά χείρας μελέτη επιχειρεί να αποτυπώσει το φαινόμενο της μαθητικής διαρροής σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες για τις βασικότερες μεταβλητές του φαινομένου, όπως το φύλο, η αστικότητα, η γεωγραφία και η ιθαγένεια και να παρουσιάσει εν τάχει ορισμένα βασικά συμπεράσματα που προκύπτουν από την ανάλυση των δεδομένων.

Σημειώνεται πως η παρούσα σύνοψη έρχεται να συνεχίσει και να ενισχύσει την αναλυτική μελέτη του φαινομένου, από το ειδικό Παρατηρητήριο, που αφορούσε στην περίοδο 2013-2016 και συνεχίστηκε με την δημοσίευση της επιτελικής σύνοψης για την περίοδο 2014-2017. Με τον τρόπο αυτό καθίσταται ευκολότερη και ταχύτερη η διαδικασία σύγκρισης και ανάλυσης των ερευνητικών δεδομένων για κάθε περίοδο αναφοράς. Η παρούσα έρευνα βασίζεται, όπως και οι προηγούμενες, σε επίσημη έρευνα πρωτογενών δεδομένων για τη Μαθητική Διαρροή, η οποία διεξάγεται με πρωτοβουλία του ειδικού Παρατηρητηρίου, με αξιοποίηση των στοιχείων του Myschool, το οποίο είναι το πληροφοριακό σύστημα συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων που αναπτύσσει και λειτουργεί το ΙΤΥΕ Διόφαντος. Η έρευνα έχει απογραφικό χαρακτήρα και στηρίζεται σε πρωτογενή δεδομένα που προέρχονται από το σύνολο του μαθητικού πληθυσμού.

## 2. Ανάλυση ερευνητικών δεδομένων

### 2.1. Μαθητική Διαρροή ανά βαθμίδα εκπαίδευσης

Πριν προχωρήσουμε στην ανάλυση των σημαντικότερων μεταβλητών, μπορούμε να δούμε συνοπτικά στο διάγραμμα που ακολουθεί, τα ποσοστά της μαθητικής διαρροής σε όλες τις βαθμίδες του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος για την περίοδο 2015-2018. Αυτό που μπορεί να διακρίνει κανείς αμέσως είναι η τεράστια διαφορά στα ποσοστά διαρροής των επαγγελματικών λυκείων (ΕΠΑΛ) σε σχέση με τις λοιπές βαθμίδες. Η μαθητική διαρροή στα ΕΠΑΛ αγγίζει το 11% (10,97% για την ακρίβεια) την ώρα που στα γενικά λύκεια (ΓΕΛ) είναι μόλις 1,57%. Σχετικά μεγάλο εμφανίζεται και το ποσοστό μαθητικής διαρροής στα γυμνάσια όπου φτάνει στο 4,74%, την ώρα που στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση το ποσοστό της διαρροής είναι πολύ χαμηλό φτάνοντας για την πρώτη τριετία (Α΄-Γ΄ τάξεις) το 1,65% και για τη δεύτερη τριετία (Δ΄- Στ΄ τάξεις) μόλις το 1,37%.



Στον Πίνακα 2.1 που ακολουθεί μπορούμε να διαπιστώσουμε τι συμβαίνει και σε απόλυτους αριθμούς με την μαθητική διαρροή σε κάθε βαθμίδα εκπαίδευσης. Διαπιστώνουμε πως σε απόλυτους αριθμούς η μεγαλύτερη μαθητική διαρροή συναντάται στην υποχρεωτική δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Γυμνάσιο), από την οποία διέρρευσαν 4.794 άτομα κατά την τριετία 2015-2018 από τους συνολικά 101.124 μαθητές που γράφτηκαν κανονικά. Οι μαθητές που διέρρευσαν από την δευτεροβάθμια επαγγελματική ξεπέρασαν τους 2.000, ενώ στις υπόλοιπες βαθμίδες ο μεγαλύτερος αριθμός διαρροής εμφανίζεται στην πρώτη τριετία της πρωτοβάθμιας με 1.710 διαρρεύσαντες. Ακολουθεί η

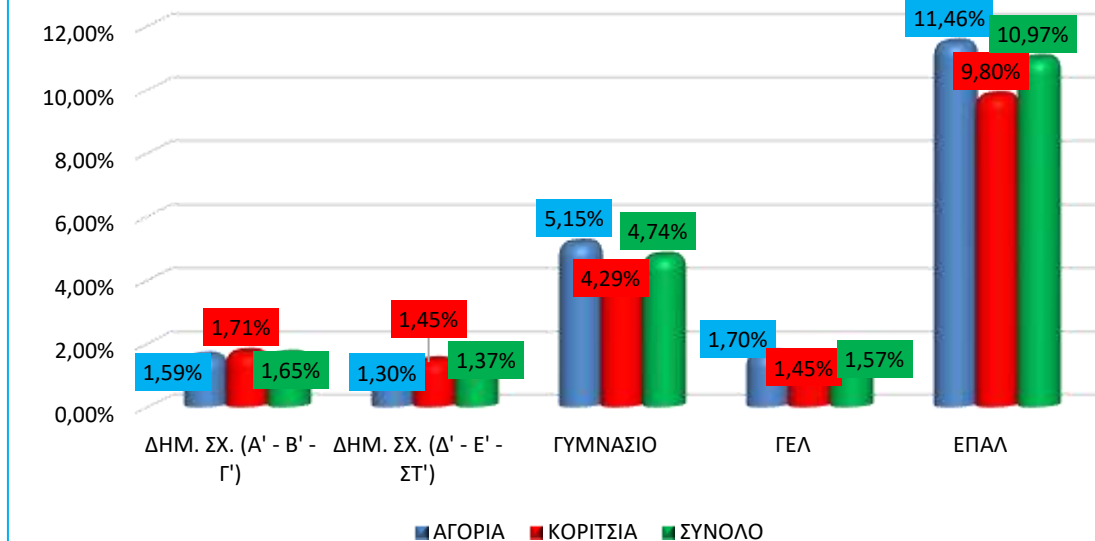
δεύτερη τριετία της πρωτοβάθμιας με 1.375 διαρρεύσαντες ενώ το μικρότερο αριθμό διαρρευσάντων τον βρίσκουμε στο Λύκειο, από το οποίο για την εν λόγω τριετία διέρρευσαν μόλις 1.241 άτομα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.1: Η ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΡΟΗ ΚΑΤΑ ΒΑΘΜΙΔΑ (Γενιά μαθητών/τριών 2015-16)					
ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ 2015-2018)			ΓΡΑΦΤΗΚΑΝ ΚΑΝΟΝΙΚΑ	ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΡΟΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΡΡΟΗΣ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ (κοόρτη Α'-Β- Γ')	ISCED 1	103.429	1.710	1,65
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ (κοόρτη Δ'- Ε'-Στ')	ISCED 1	99.648	1.375	1,37
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ	ISCED 2	101.124	4.794	4,74
ΑΝΩΤΕΡΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΜΗ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	ΓΕΛ	ISCED 3A	79.144	1.241	1,57
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ (ΤΥΠΙΚΗ) ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ	ΕΠΑΛ	ISCED 3B	18.526	2.032	10,97

## 2.2. Μαθητική Διαρροή και φύλο ανά βαθμίδα εκπαίδευσης

Η πρώτη μεταβλητή την οποία θα εξετάσουμε είναι αυτή του φύλου. Κατά πόσο δηλαδή το φύλο επηρεάζει τη Μαθητική Διαρροή. Στο γράφημα που ακολουθεί μπορούμε να δούμε το ζήτημα της έμφυλης διάστασης ανά βαθμίδα εκπαίδευσης για την υπό εξέταση περίοδο (2015-2018). Αυτό που μπορεί κανείς να διαπιστώσει είναι πως δεν υπάρχουν αξιοσημείωτες διαφορές μεταξύ αγοριών και κοριτσιών σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης. Διαπιστώνουμε αρχικά πως στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση τα κορίτσια διαρρέουν σε λίγο μεγαλύτερο βαθμό από ότι τα αγόρια. Συγκεκριμένα για τις τάξεις Α'-Γ' τα κορίτσια διαρρέουν σε ποσοστό 1,71% σε σχέση με το 1,59% των αγοριών ενώ αντίστοιχη είναι η εικόνα και για τις τάξεις Δ'-Στ' με τα κορίτσια να διαρρέουν σε ποσοστό 1,45% ενώ τα αγόρια σε ποσοστό 1,30%. Η εικόνα είναι αντίστροφη στις υπόλοιπες βαθμίδες καθώς τα αγόρια διαρρέουν σε όλες σε μεγαλύτερο ποσοστό, χωρίς πάντως μεγάλες αποκλίσεις. Συγκεκριμένα, στο Γυμνάσιο τα αγόρια διαρρέουν σε ποσοστό 5,15% έναντι 4,29% των κοριτσιών, στο Λύκειο 1,70% έναντι 1,45% ενώ η ποσοστιαία μεγαλύτερη απόκλιση εμφανίζεται στα ΕΠΑΛ, όπου τα αγόρια διαρρέουν σε ποσοστό 11,46% έναντι 9,80% των κοριτσιών.

**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.2: ΠΟΣΟΣΤΑ % ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΡΡΟΗΣ ΚΑΤΑ ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΦΥΛΟ (ΓΕΝΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ: 2015-16)**



Στον Πίνακα 2.2 που ακολουθεί μπορούμε να δούμε αναλυτικά τους μαθητές (αγόρια και κορίτσια) που γράφτηκαν στην κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης, τον αριθμό (N) των διαρρευσάντων και τα αντίστοιχα ποσοστά διαρροής για την τριετία 2015-2018. Όπως γίνεται εμφανές από τον πίνακα οι διαφορές ακόμα και σε απόλυτους αριθμούς είναι πολύ μικρές μεταξύ αγοριών και κοριτσιών με εξαίρεση τις βαθμίδες του Γυμνασίου και των ΕΠΑΛ, στις οποίες τα αγόρια που διέρρευσαν είναι πολύ περισσότερα από τα κορίτσια. Για την ακρίβεια στο Γυμνάσιο έχουν διαρρεύσει περίπου 650 περισσότερα αγόρια (2.713 έναντι 2.081) ενώ εκεί που η διαφορά είναι πραγματικά σημαντική είναι στα ΕΠΑΛ, όπου τα αγόρια που έχουν διαρρεύσει είναι περίπου 1.000 περισσότερα από τα κορίτσια. Φυσικά αυτό εξηγείται και από τη μεγάλη διαφορά στο σύνολο των ατόμων που γράφτηκαν κανονικά στα ΕΠΑΛ καθώς συνολικά γράφτηκαν 7.500 περισσότερα αγόρια από ότι κορίτσια. Συνεπώς το ζήτημα του φύλου δεν φαίνεται να παίζει κάποιο σημαντικό ρόλο στην μαθητική διαρροή και δεν αποτελεί σημαντικό παράγοντα.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2: Η ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΡΟΗ ΚΑΤΑ ΒΑΘΜΙΔΑ ΚΑΙ ΦΥΛΟ (Γενιά μαθητών/τριών 2015-16)**

ΦΥΛΟ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ (Α' - Β' - Γ' ΤΑΞΕΙΣ)		ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ (Δ' - Ε' - ΣΤ' ΤΑΞΕΙΣ)		ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ (ΓΥΜΝΑΣΙΟ)		ΑΝΩΤΕΡΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ (ΓΕΛ)		ΤΥΠΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ (ΕΠΑΛ)	
	ΓΡΑΦΤΗΚΑΝ ΚΑΝΟΝΙΚΑ (N ΔΙΑΡΡΟΗΣ)	% ΜΔ	ΓΡΑΦΤΗΚΑΝ ΚΑΝΟΝΙΚΑ (N ΔΙΑΡΡΟΗΣ)	% ΜΔ	ΓΡΑΦΤΗΚΑΝ ΚΑΝΟΝΙΚΑ (N ΔΙΑΡΡΟΗΣ)	% ΜΔ	ΓΡΑΦΤΗΚΑΝ ΚΑΝΟΝΙΚΑ (N ΔΙΑΡΡΟΗΣ)	% ΜΔ	ΓΡΑΦΤΗΚΑΝ ΚΑΝΟΝΙΚΑ (N ΔΙΑΡΡΟΗΣ)	% ΜΔ
ΑΓΟΡΙΑ	53.093 (847)	1,59	51.184 (669)	1,30	52.638 (2.713)	5,15	37.418 (635)	1,70	13.009 (1.491)	11,46
ΚΟΡΙΤΣΙΑ	50.336 (863)	1,71	48.464 (706)	1,45	48.486 (2.081)	4,29	41.726 (606)	1,45	5.517 (541)	9,80
ΣΥΝΟΛΟ	103.429 (1.710)	1,65	99.648 (1.375)	1,37	101.124 (4.794)	4,74	79.144 (1.241)	1,57	18.526 (2.032)	10,97



### 2.3. Μαθητική Διαρροή και αστικότητα ανά βαθμίδα εκπαίδευσης

Η επόμενη μεταβλητή της μελέτης μας είναι η αστικότητα. Σύμφωνα με το Διάγραμμα 2.3 και τον αντίστοιχο πίνακα που ακολουθεί διαπιστώνεται πως η μαθητική διαρροή, για την τρέχουσα περίοδο αναφοράς, δεν επηρεάζεται ιδιαίτερα από την αστικότητα.

Όπως μπορούμε να παρατηρήσουμε από το Διάγραμμα 2.3 σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης η αστικότητα δεν δείχνει να επηρεάζει το ποσοστό της μαθητικής διαρροής. Τα ποσοστά της διαρροής είναι παρεμφερή τόσο για τις αστικές και ημιαστικές περιοχές όσο και για τις αγροτικές περιοχές της χώρας. Έτσι, στην πρώτη τριετία της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης βλέπουμε το εύρος της μαθητικής διαρροής να κυμαίνεται από το 1,60% για τις αστικές περιοχές έως το 1,85% για τις αγροτικές περιοχές. Μία πολύ μικρή διακύμανση, η οποία φυσικά είναι αμελητέα.

Η εικόνα παραμένει ίδια και στην δεύτερη τριετία της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης καθώς εδώ η διακύμανση είναι ακόμα μικρότερη. Συγκεκριμένα το χαμηλότερο ποσοστό μαθητικής διαρροής εμφανίζεται στις αγροτικές περιοχές (1,32%) ενώ το μεγαλύτερο στις ημιαστικές με 1,50%.

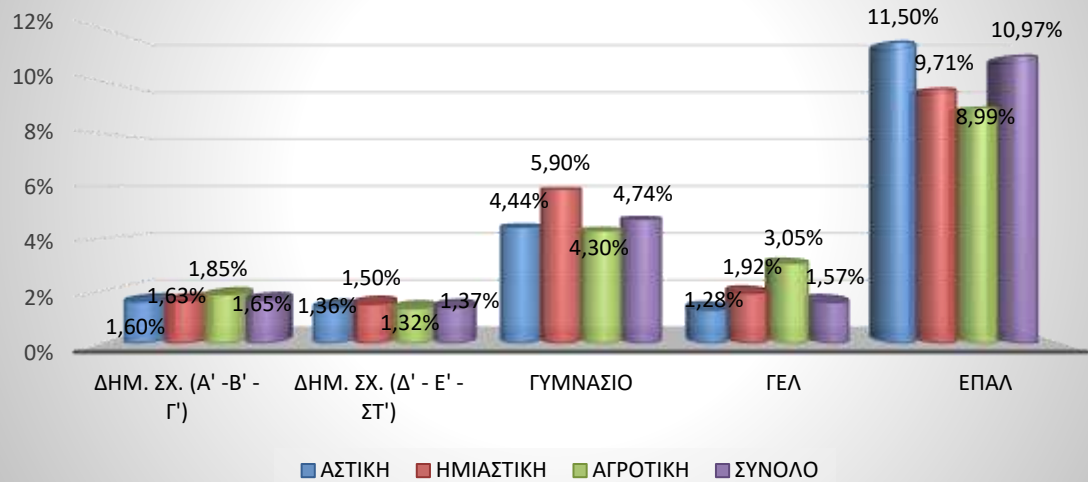
Η εικόνα, ως προς τη διακύμανση των ποσοστών αλλάζει ελαφρώς στο Γυμνάσιο καθώς εδώ το εύρος μεγαλώνει, με την μαθητική διαρροή στις αγροτικές περιοχές να είναι στο 4,30% ενώ στις ημιαστικές περιοχές ανεβαίνει στο 5,90%, μια διαφορά αρκετά αξιοσημείωτη. Η κατάσταση στις αστικές περιοχές είναι κάπως καλύτερη εδώ από ότι στις ημιαστικές, με το ποσοστό της διαρροής να φτάνει το 4,44%.

Αξιοσημείωτη είναι και η διαφορά στο Λύκειο, κυρίως μεταξύ των αστικών περιοχών, όπου η διαρροή δεν ξεπερνάει το 1,28% την ώρα που στις αγροτικές περιοχές το ποσοστό της διαρροής ξεπερνάει, έστω και οριακά, το 3,0%. Περίπου στη μέση (1,92%) βρίσκεται το ποσοστό μαθητικής διαρροής στις ημιαστικές περιοχές.

Τέλος, αντεστραμμένη σε σχέση με το Λύκειο είναι η κατάσταση αναφορικά με τη μαθητική διαρροή στα ΕΠΑΛ καθώς σε αντίθεση με ότι συμβαίνει στο Λύκειο εδώ οι αγροτικές περιοχές εμφανίζουν το μικρότερο συνολικά ποσοστό μαθητικής διαρροής (8,99%) εν αντιθέσει με τις αστικές περιοχές στις οποίες βρίσκουμε το μεγαλύτερο ποσοστό διαρροής με 11,50%. Οι ημιαστικές περιοχές και πάλι βρίσκονται κάπου στη μέση καθώς το ποσοστό της διαρροής σε αυτές τις περιοχές φτάνει στο 9,71%.



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.3: ΠΟΣΟΣΤΑ % ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΡΡΟΗΣ ΚΑΤΑ ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ (ΓΕΝΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ ΤΡΙΩΝ: 2015-16)**



**ΠΙΝΑΚΑΣ 2.3: Η ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΡΟΗ ΚΑΤΑ ΒΑΘΜΙΔΑ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ (ΓΕΝΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ: 2015-16)**

ΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ (Α-Β-Γ ΤΑΞΕΙΣ)		ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ (Δ-Ε-ΣΤ ΤΑΞΕΙΣ)		ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ (ΓΥΜΝΑΣΙΟ)		ΑΝΩΤΕΡΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ (ΓΕΛ)		ΤΥΠΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ (ΕΠΑΛ)	
	ΓΡΑΦΤΗΚΑΝ ΚΑΝΟΝΙΚΑ	%ΜΔ	ΓΡΑΦΤΗΚΑΝ ΚΑΝΟΝΙΚΑ	%ΜΔ	ΓΡΑΦΤΗΚΑΝ ΚΑΝΟΝΙΚΑ	%ΜΔ	ΓΡΑΦΤΗΚΑΝ ΚΑΝΟΝΙΚΑ	%ΜΔ	ΓΡΑΦΤΗΚΑΝ ΚΑΝΟΝΙΚΑ	%ΜΔ
ΑΣΤΙΚΗ	65.823	1,60	63.535	1,36	66.621	4,44	55.575	1,28	13.353	11,50
ΗΜΙΑΣΤΙΚΗ	19.367	1,63	18.397	1,50	21.749	5,90	16.920	1,92	4.461	9,71
ΑΓΡΟΤΙΚΗ	18.239	1,85	17.716	1,32	12.754	4,30	6.649	3,05	715	8,99
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>103.429</b>	<b>1,65</b>	<b>99.648</b>	<b>1,37</b>	<b>101.124</b>	<b>4,74</b>	<b>79.144</b>	<b>1,57</b>	<b>18.526</b>	<b>10,97</b>

## 2.4. Μαθητική Διαρροή και έτος γέννησης ανά βαθμίδα εκπαίδευσης

Στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνεται η μαθητική διαρροή σε σχέση με το έτος γέννησης. Με κόκκινο εμφανίζεται το έτος γέννησης των μαθητών/τριών που αποτελούν τη βασική ηλικιακή ομάδα της πρώτης τάξης κάθε κοόρτης. Για παράδειγμα, οι μαθητές/τριες που αποτελούν τη βασική ηλικιακή ομάδα της υπό μελέτη Γενιάς Μαθητών/τριών 2015-16 στην Α' Γυμνασίου, είναι γεννημένοι/ες το 2003, ενώ της Α' Λυκείου είναι αντίστοιχα το 2000.

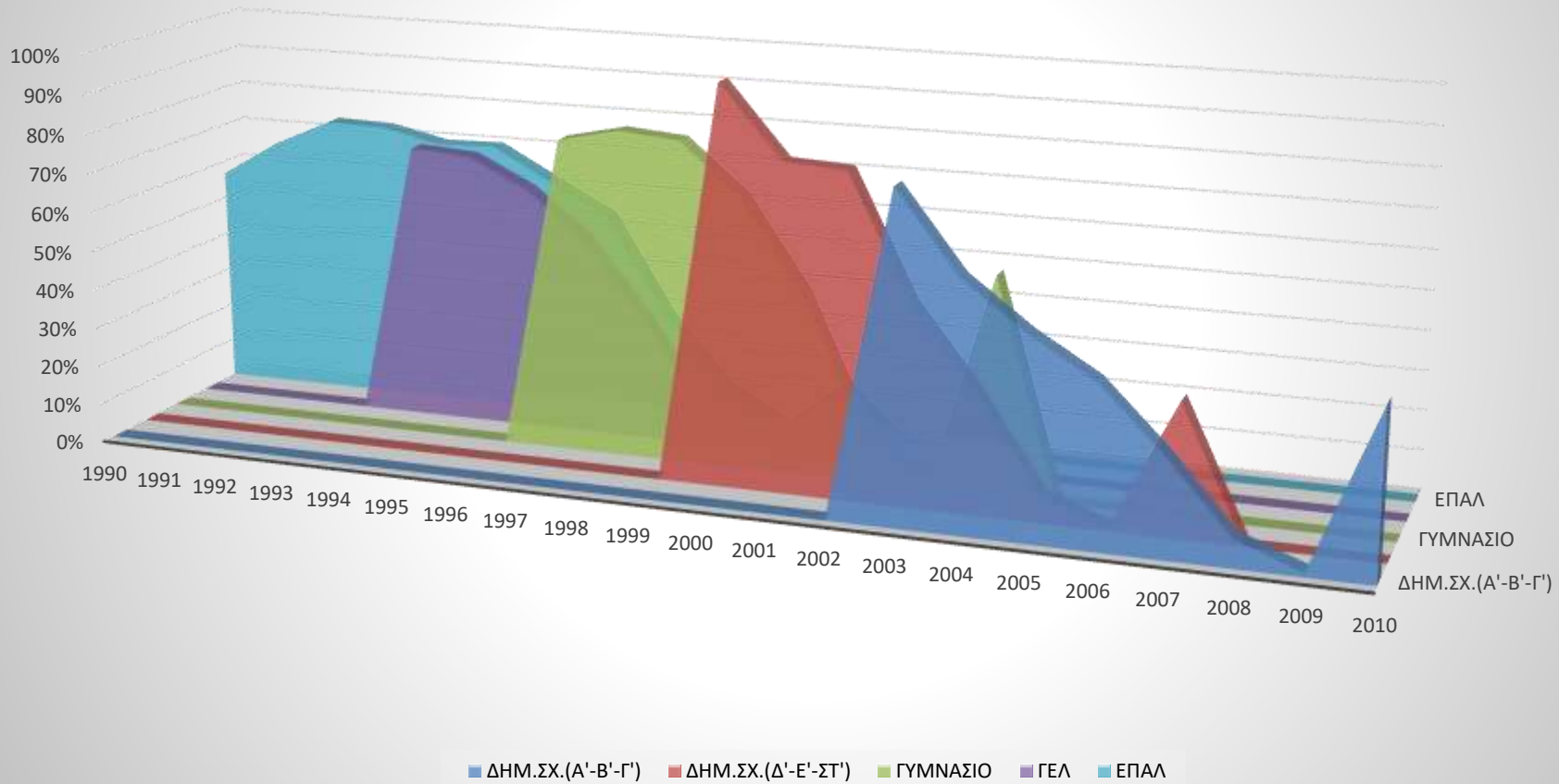
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.4: Η ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΡΟΗ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ														
(ΓΕΝΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ: 2015-16)														
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ (ΤΑΞΕΙΣ Α' -Β' -Γ')			ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ (ΤΑΞΕΙΣ Δ' -Ε' -ΣΤ')			ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ (ΓΥΜΝΑΣΙΟ)			ΑΝΩΤΕΡΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ (ΓΕΛ)			ΤΥΠΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ (ΕΠΑΛ)		
ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	Διαρρέοντες	% ΜΔ	ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	Διαρρέοντες	% ΜΔ	ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	Διαρρέοντες	% ΜΔ	ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	Διαρρέοντες	% ΜΔ	ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	Διαρρέοντες	% ΜΔ
2010	63	42,00	2007	8	33,33	2004	22	55,00	2001	2	14,29	2001	7	14,29
2009	982	1,00	2006	678	0,71	2003	854	0,94	2000	448	0,60	2000	263	2,10
2008	328	7,07	2005	232	6,26	2002	629	11,65	1999	215	8,20	1999	301	10,47
2007	162	24,80	2004	195	29,86	2001	1.080	45,78	1998	246	31,18	1998	372	28,08

2006	81	40,50	2003	124	49,79	2000	1.048	68,77	1997	150	50,85	1997	362	53,31
2005	38	50,00	2002	86	81,13	1999	750	81,88	1996	94	62,67	1996	242	61,42
2004	29	61,70	2001	41	82,00	1998	301	83,15	1995	54	70,13	1995	161	69,70
2003	27	81,81	2000	11	100	1997	110	79,71	1994	32	71,11	1994	104	69,33
												1993	61	72,62
												1992	46	73,02
												1991	33	66,00
												1990	17	56,67

Με βάση τον ανωτέρω πίνακα προκύπτει ότι το ποσοστό της διαρροής αυξάνεται σημαντικά όσο μεγαλώνει η ηλικία των μαθητών/τριών που φοιτούν σε μια συγκεκριμένη τάξη. Μάλιστα, στο Γυμνάσιο οι μαθητές/τριες που απέχουν περισσότερο από τέσσερα χρόνια από τη βασική ηλικιακή ομάδα της τάξης διαρρέουν με ποσοστό που φτάνει το 83%. Γενικά, αξιοσημείωτο εύρημα αποτελεί ότι το 80% των μαθητών που διαρρέουν από το Γυμνάσιο και από τα ΕΠΑΛ δεν ανήκουν στη βασική ηλικιακή ομάδα. Συνεπώς όσες περισσότερες φορές επαναλαμβάνει ένας μαθητής μια τάξη τόσο αυξάνεται το ενδεχόμενο να διαρρεύσει από την εκπαίδευση. Οι «μικρότεροι» μαθητές σε μια τάξη, επίσης, διαρρέουν σε ποσοστά μεγαλύτερα από εκείνα που μετριοούνται στη βασική ηλικιακή ομάδα.

Στο παρακάτω διάγραμμα απεικονίζεται η αύξηση της διαρροής κατά βαθμίδα εκπαίδευσης με την απόκλιση από τη βασική ηλικιακή ομάδα. Επισημαίνεται ότι, κατά την απομάκρυνση από το «κανονικό» έτος φοίτησης, μειώνεται ο απόλυτος αριθμός των μαθητών/τριών και, για τον λόγο αυτό, η ποσοτική διάσταση του φαινομένου δεν εμφανίζεται τόσο σημαντική όσο δείχνει η ποιοτική.

**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.4: ΠΟΣΟΣΤΑ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΡΡΟΗΣ ΚΑΤΑ ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ**  
 (ΓΕΝΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ 2015-16)



## 2.5. Μαθητική Διαρροή και ιθαγένεια ανά βαθμίδα εκπαίδευσης

Στον πίνακα που ακολουθεί βλέπουμε μια συνοπτική αποτύπωση της μαθητικής διαρροής κατά βαθμίδα εκπαίδευσης και ιθαγένειας για την γενιά των μαθητών της τριετίας 2015-18. Όπως είναι λογικό η συντριπτική πλειονότητα των μαθητών σε όλες τις βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος έχουν ελληνική ιθαγένεια. Παράλληλα, τα ποσοστά μαθητικής διαρροής για τους μαθητές με ελληνική ιθαγένεια είναι πολύ χαμηλά. Για την ακρίβεια στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση (στο σύνολό της) το ποσοστό διαρροής των μαθητών με ελληνική ιθαγένεια δεν ξεπερνάει το 1,00%. Στο Γυμνάσιο το ποσοστό αυτό αυξάνεται στο 2,83% ενώ στο Λύκειο το ποσοστό διαρροής είναι πάρα πολύ χαμηλό, συγκεκριμένα μόλις 0,92%. Στη μόνη βαθμίδα που το ποσοστό διαρροής είναι αρκετά υψηλό είναι στα ΕΠΑΛ, όπου η μαθητική διαρροή των ατόμων με ελληνική ιθαγένεια φτάνει στο 8,44%.

Ένα από τα παράδοξα που ανέδειξε η έρευνα για την τριετία 2015-18 είναι ο αριθμός των ατόμων που δηλώνονται στην Άγνωστη Ιθαγένεια (κωδικός 0.00). Στην πρώτη τριετία του Δημοτικού Σχολείου (τάξεις Α' – Β' – Γ') ο αριθμός των ατόμων που δηλώνονται πως γράφτηκαν κανονικά αλλά ανήκουν σε άγνωστη ιθαγένεια πλησιάζει τις 14.000 (13.861 για την ακρίβεια). Από αυτούς διαρρέουν το 4,29%, ποσοστό αρκετά υψηλό. Στην δεύτερη τριετία του Δημοτικού τα άτομα που γράφτηκαν κανονικά και ανήκουν σε άγνωστη ιθαγένεια είναι 3.411, με ποσοστό διαρροής 7,41%. Στο Γυμνάσιο 3.151 άτομα με ποσοστό διαρροής 44,71%, ένα ποσοστό πραγματικά πολύ μεγάλο, ειδικά για τον αριθμό των ατόμων που γράφτηκαν κανονικά σε αυτή την ιθαγένεια. Στο Λύκειο γράφτηκαν κανονικά 1.191 άτομα και η διαρροή ξεπέρασε το 27% (27,37% για την ακρίβεια) ενώ τέλος στα ΕΠΑΛ γράφτηκαν κανονικά 517 άτομα και διέρρευσε ποσοστό μεγαλύτερο του 60% (61,70%). Όπως γίνεται αντιληπτό από τα παραπάνω η συγκεκριμένη κατηγορία είναι προβληματική και θα πρέπει να γίνουν προσπάθειες εξάλειψης αυτού του προβλήματος. Δεν είναι λογικό η δεύτερη μεγαλύτερη ιθαγένεια τόσο σε πλήθος εγγεγραμμένων όσο και διαρρεόντων να είναι η «Άγνωστη ιθαγένεια».

Εξαιρώντας τις δύο παραπάνω κατηγορίες ιθαγενειών βλέπουμε από την εξέταση του πίνακα 2.5 πως η ιθαγένεια με την μεγαλύτερη εκπροσώπηση είναι η Αλβανική τόσο σε απόλυτους αριθμούς όσο και σε ποσοστά διαρροής ακολουθώντας ουσιαστικά την ελληνική ιθαγένεια. Έτσι, για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση (τάξεις Α'-Γ') βλέπουμε πως το πλήθος των μαθητών που γράφτηκαν κανονικά με αλβανική ιθαγένεια είναι 6.786 άτομα από τα οποία διαρρέει μόλις το 1,73% ενώ αντίστοιχα στις τάξεις Δ' – Στ' έχουμε 7.031 άτομα που γράφτηκαν κανονικά με 1,86% διαρροή. Στο Γυμνάσιο τα αντίστοιχα νούμερα είναι 3.538 με 4,40% διαρροή ενώ στα ΕΠΑΛ 2.102 με 14,61% διαρροή. Γενικότερα οι μαθητές με αλβανική ιθαγένεια αποτελούν την δεύτερη μεγαλύτερη κοινότητα στην ελληνική εκπαίδευση και το ποσοστά συμμετοχής τους είναι σε πολύ ικανοποιητικό επίπεδο.

Αναφορικά με τις λοιπές ιθαγένειες, ξεχωρίζουν σε συμμετοχή άρα και διαρροή η βουλγαρική και η ρουμανική. Από τις δύο αυτές ιθαγένειες εισέρχεται στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα ένα σημαντικό πλήθος μαθητών. Οι μαθητές με βουλγαρική ιθαγένεια έχουν μάλιστα από τα υψηλότερα ποσοστά διαρροής σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα 13,06% και 9,40% από την πρωτοβάθμια, 22,17% από το

Γυμνάσιο, 9,03% από το Γενικό Λύκειο και 27,27% από τα ΕΠΑΛ. Αντίστοιχα υψηλά είναι και τα ποσοστά διαρροής των μαθητών με Ρουμανική ιθαγένεια. Συγκεκριμένα, 9,70% και 5,86% από την πρωτοβάθμια, 9,89% από το Γυμνάσιο, 5,21% από το Γενικό Λύκειο και 13,13% από τα ΕΠΑΛ. Στον πίνακα 2.5 που ακολουθεί μπορεί να δει κανείς την κατάσταση αναφορικά με την μαθητική διαρροή για όλες τις ιθαγένειες.



**ΠΙΝΑΚΑΣ 2.5: Η ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΡΟΗ ΚΑΤΑ ΒΑΘΜΙΔΑ ΚΑΙ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ**

(Γενιά μαθητών/τριών: 2015-16)

ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ (Α-Β-Γ ΤΑΞΕΙΣ)		ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ (Δ-Ε-ΣΤ ΤΑΞΕΙΣ)		ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ (ΓΥΜΝΑΣΙΟ)		ΑΝΩΤΕΡΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ (ΓΕΛ)		ΤΥΠΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ (ΕΠΑΛ)	
	ΓΡΑΦΤΗΚΑΝ ΚΑΝΟΝΙΚΑ	% ΜΔ	ΓΡΑΦΤΗΚΑΝ ΚΑΝΟΝΙΚΑ	% ΜΔ	ΓΡΑΦΤΗΚΑΝ ΚΑΝΟΝΙΚΑ	% ΜΔ	ΓΡΑΦΤΗΚΑΝ ΚΑΝΟΝΙΚΑ	% ΜΔ	ΓΡΑΦΤΗΚΑΝ ΚΑΝΟΝΙΚΑ	% ΜΔ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ	80.890	1,00	87.297	0,97	87.918	2,83	73.380	0,92	15.385	8,44
ΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ ΕΝΤΟΣ Ε.Ε.	191	3,14	198	2,02	210	9,52	113	7,96	59	30,51
ΑΓΝΩΣΤΗ	13.861	4,29	3.411	7,41	3.151	44,71	1.191	27,37	517	61,70
ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ	398	13,06	372	9,40	609	22,17	144	9,03	143	27,27
ΡΟΥΜΑΝΙΚΗ	340	9,70	375	5,86	465	9,89	211	5,21	99	13,13
ΑΛΒΑΝΙΚΗ	6.786	1,73	7.031	1,86	7.644	6,38	3.538	4,30	2.102	14,61
ΜΟΛΔΑΒΙΚΗ	66	3,03	74	2,70	78	5,13	53	3,77	19	15,79
ΑΦΓΑΝΙΚΗ	12	0,64	14	71,42	48	81,25	8	50,00	2	0,00
ΙΝΔΙΚΗ	102	4,90	131	3,05	119	4,20	27	3,70	21	4,76
ΠΑΚΙΣΤΑΝΙΚΗ	63	4,76	85	30,30	67	25,73	19	26,32	10	30,00
ΣΥΡΙΑΚΗ	70	14,28	66	30,30	101	46,53	13	23,08	8	62,50
ΦΙΛΛΙΠΕΝΕΖΙΚΗ	62	2,06	70	2,85	67	4,48	49	2,04	13	7,69
ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗ	84	9,52	83	7,22	75	13,33	35	11,43	6	16,67

## 2.6. Περιφερειακή διάσταση της μαθητικής διαρροής ανά βαθμίδα εκπαίδευσης

Η επόμενη υπό εξέταση μεταβλητή αφορά στην περιφερειακή διάσταση της Διαρροής. Στον πίνακα 2.6 που ακολουθεί μπορούμε να δούμε τα ποσοστά της μαθητικής διαρροής ανά βαθμίδα και περιφέρεια. Για τις δύο τριετίες του Δημοτικού Σχολείου τα υψηλότερα ποσοστά μαθητικής διαρροής εμφανίζονται στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και μάλιστα με μεγάλη διαφορά από τις υπόλοιπες περιφέρειες καθώς είναι η μόνη περιφέρεια στην οποία το ποσοστό διαρροής ξεπερνά το 2,40%. Ακολουθεί με αντίστοιχα υψηλά ποσοστά η περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας με ποσοστά διαρροής που επίσης ξεπερνούν το 2,00%. Στον αντίποδα βρίσκουμε την περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, μια περιφέρεια με συνολικά πολύ καλούς δείκτες, όπου για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση τα ποσοστά διαρροής δεν ξεπερνούν το 0,43%. Γενικότερα, η εικόνα στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση είναι πολύ καλή στο σύνολο των περιφερειών της χώρας.

Η κατάσταση αλλάζει αρκετά στο Γυμνάσιο, όπου παρατηρούνται αρκετά υψηλά ποσοστά διαρροής σε πολλές περιφέρειες της χώρας. Τα υψηλότερα ποσοστά διαρροής εμφανίζονται στην περιφέρεια Θεσσαλίας (8,08%) καθώς και στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, όπου τα ποσοστά διαρροής εξακολουθούν να είναι πολύ υψηλά (7,15%), όπως και στην πρωτοβάθμια. Την καλύτερη εικόνα και εδώ εμφανίζει η περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας καθώς το ποσοστό διαρροής δεν ξεπερνά το 1,25%, ενώ καλή είναι και η εικόνα στις περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Ηπείρου (2,74% και 2,94% αντιστοίχως). Στα Γενικά Λύκεια η κατάσταση εμφανίζεται σαφώς βελτιωμένη σε σχέση με τα Γυμνάσια σε όλες τις περιφέρειες της χώρας. Η περιφέρεια Θεσσαλίας εμφανίζει το χαμηλότερο ποσοστό διαρροής στα ΓΕΛ, με μόλις 0,78% ενώ ακολουθούν οι περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (0,90%) και Δυτικής Ελλάδας (1,29%). Στον αντίποδα τα υψηλότερα ποσοστά μαθητικής διαρροής εμφανίζονται στις νησιωτικές περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (2,57%) και των Ιονίων Νήσων (2,33%). Εκεί, ωστόσο, που η κατάσταση είναι αρκετά ανησυχητική είναι τα ΕΠΑΛ. Όπως είδαμε και παραπάνω ο συνολικός μέσος όρος της μαθητικής διαρροής σε αυτή τη βαθμίδα είναι σχεδόν 11,00%. Επομένως, η κατάσταση στο σύνολο των περιφερειών της χώρας είναι άσχημη. Το χειρότερο ποσοστό εμφανίζεται στην περιφέρεια των Ιονίων Νήσων (13,62%), η οποία συνεχίζει να έχει πολύ υψηλά ποσοστά διαρροής, όπως και στα ΓΕΛ. Η Αττική ακολουθεί με ποσοστό διαρροής στα ΕΠΑΛ 13,40% ενώ την καλύτερη επίδοση παρουσιάζει για ακόμα μία φορά η περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας, η οποία έχει ποσοστό διαρροής μόλις 4,63%.

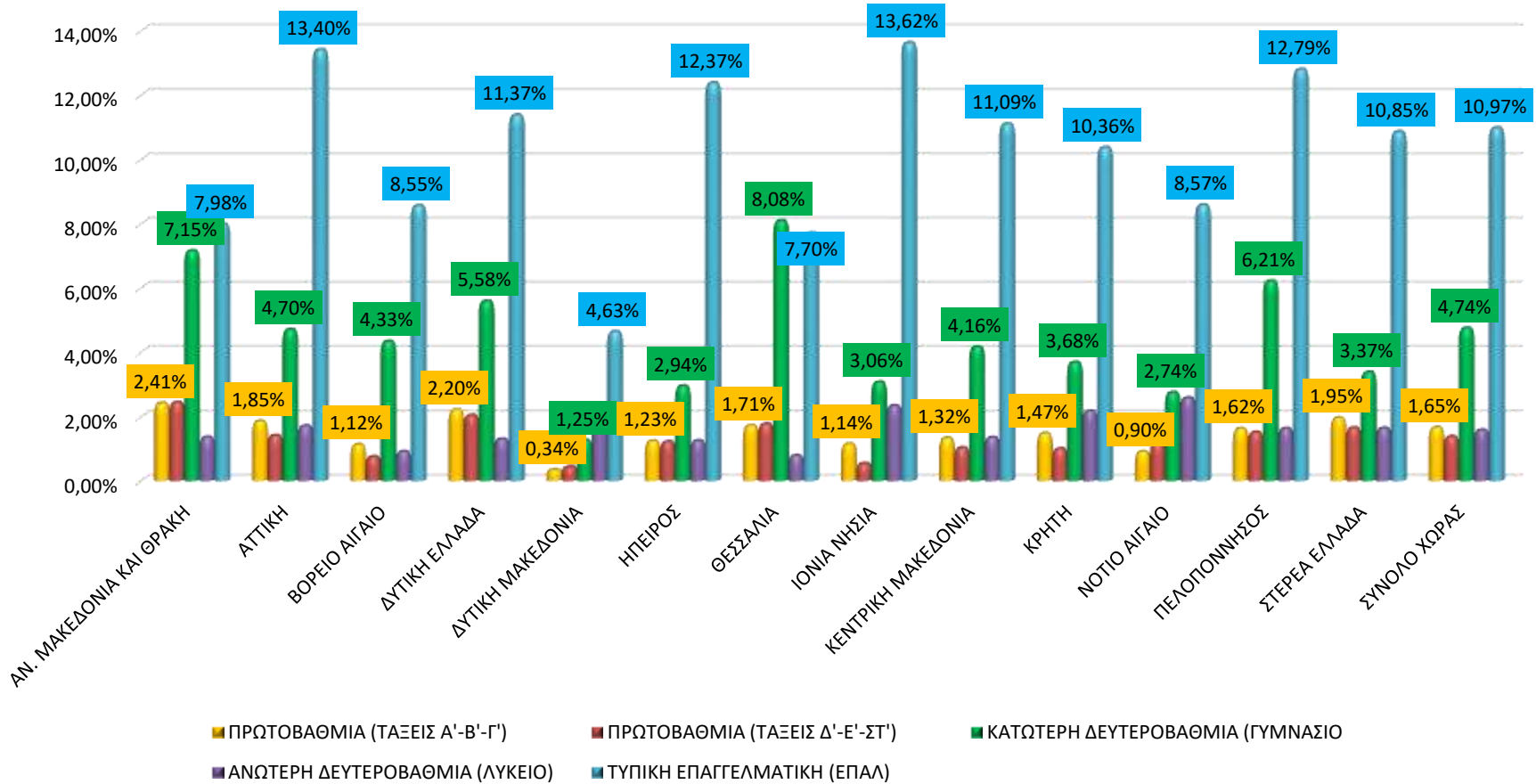
**ΠΙΝΑΚΑΣ 2.6: Η ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΡΟΗ ΚΑΤΑ ΒΑΘΜΙΔΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ**

(Γενιά μαθητών/τριών: 2015-16)

ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ (Τάξεις Α' - Β' - Γ')		ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ (ΤΑΞΕΙΣ Δ' - Ε' - ΣΤ')		ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ (ΓΥΜΝΑΣΙΟ)		ΑΝΩΤΕΡΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ (ΓΕΛ)		ΤΥΠΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ (ΕΠΑΛ)	
	% ΜΔ	Διαρρέοντες N	% ΜΔ	Διαρρέοντες N	% ΜΔ	Διαρρέοντες N	% ΜΔ	Διαρρέοντες N	% ΜΔ	Διαρρέοντες N
Αν. Μακεδονίας και Θράκης	2,41	149	2,43	140	7,15	438	1,35	57	7,98	99
Αττικής	1,85	618	1,40	450	4,70	1.526	1,70	451	13,40	651
Βορείου Αιγαίου	1,12	22	0,74	13	4,33	80	0,90	12	8,55	46
Δυτικής Ελλάδας	2,20	154	2,03	133	5,58	381	1,29	67	11,37	154
Δυτικής Μακεδονίας	0,34	9	0,43	11	1,25	34	1,87	41	4,63	28
Ηπείρου	1,23	37	1,21	36	2,94	80	1,24	30	12,37	61
Θεσσαλίας	1,71	122	1,76	124	8,08	577	0,78	42	7,70	101
Ιονίων Νήσων	1,14	25	0,53	11	3,06	65	2,33	41	13,62	53
Κεντρικής Μακεδονίας	1,32	243	1,02	184	4,16	472	1,34	189	11,09	401
Κρήτης	1,47	110	0,99	70	3,68	264	2,16	114	10,36	153
Νοτίου Αιγαίου	0,90	34	1,18	42	2,74	98	2,57	61	8,57	76
Πελοποννήσου	1,62	88	1,50	79	6,21	339	1,62	71	12,79	122
Στερεάς Ελλάδας	1,95	99	1,64	82	3,37	170	1,63	65	10,85	87
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ</b>	<b>1,65</b>	<b>1.710</b>	<b>1,37</b>	<b>1.375</b>	<b>4,74</b>	<b>4.764</b>	<b>1,57</b>	<b>1.241</b>	<b>10,97</b>	<b>10,97</b>

Σε απόλυτους αριθμούς η πρωτοκαθεδρία στους διαρρέυσαντες ανήκει στην περιφέρεια Αττικής για όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, όπως είναι λογικό, ενώ ακολουθεί η περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας. Αντίθετα στις περιφέρειες Βορείου Αιγαίου και Δυτικής Μακεδονίας συναντάμε τους λιγότερους διαρρέυσαντες. Στο διάγραμμα που ακολουθεί (2.6) μπορούμε να δούμε την κατάσταση στις περιφέρειες της χώρας συνοπτικά διαπιστώνοντας και μέσω του γραφήματος την μεγάλη απόσταση που χωρίζει τη μαθητική διαρροή στις βαθμίδες των ΕΠΑΛ και του Γυμνασίου από τις υπόλοιπες εκπαιδευτικές βαθμίδες.

**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.6: Η ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΡΟΗ ΚΑΤΑ ΒΑΘΜΙΔΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ**  
 (ΓΕΝΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ: 2015-16)



### 2.6.1. Περιφερειακή διάσταση μαθητικής διαρροής και φύλο

Η επόμενη μεταβλητή με την οποία θα ασχοληθούμε είναι το φύλο. Στον πίνακα 2.6.1 που ακολουθεί μπορούμε να δούμε το ζήτημα της μαθητικής διαρροής ανά βαθμίδα, περιφέρεια και έμφυλη διάσταση για την τριετία 2015-2018.

<b>ΠΙΝΑΚΑΣ 2.6.1: Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΡΡΟΗΣ ΚΑΤΑ ΒΑΘΜΙΔΑ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΑΙ ΦΥΛΟ</b> (ΓΕΝΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ: 2015-16)										
Διοικητικές Περιφέρειες	Δημοτικό (Α' – Β' – Γ')		Δημοτικό (Δ' – Ε' – ΣΤ')		Γυμνάσιο		ΓΕΛ		ΕΠΑΛ	
	ΑΓΟΡΙΑ %	ΚΟΡΙΤΣΙΑ %	ΑΓΟΡΙΑ %	ΚΟΡΙΤΣΙΑ %	ΑΓΟΡΙΑ %	ΚΟΡΙΤΣΙΑ %	ΑΓΟΡΙΑ %	ΚΟΡΙΤΣΙΑ %	ΑΓΟΡΙΑ %	ΚΟΡΙΤΣΙΑ %
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	2,47	2,35	1,88	3,02	6,60	7,74	1,41	1,30	7,64	8,82
ΑΤΤΙΚΗΣ	1,79	1,93	1,48	1,31	5,41	3,90	1,87	1,54	14,29	11,25
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1,31	0,93	0,54	0,95	4,46	4,19	1,17	0,68	6,30	12,69
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	2,15	2,25	1,91	2,16	5,64	5,51	1,30	1,28	12,11	9,53
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	0,44	0,23	0,54	0,31	1,39	1,09	1,97	1,78	4,24	5,39
ΗΠΕΙΡΟΥ	1,21	1,24	1,17	1,26	3,23	2,62	1,41	1,06	13,30	9,84
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1,53	1,89	1,26	2,26	8,57	7,56	0,99	0,60	9,05	4,42
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	0,85	1,46	0,36	0,72	3,37	2,75	2,11	2,51	13,13	15,21
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1,18	1,46	0,93	1,10	4,39	3,92	1,42	1,28	11,65	9,80
ΚΡΗΤΗΣ	1,24	1,71	0,92	1,06	4,41	2,87	2,71	1,67	10,73	9,46
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1,04	0,72	1,29	1,05	3,62	1,76	2,62	2,53	9,22	7,30
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	1,62	1,62	1,54	1,45	6,83	5,52	1,59	1,66	13,11	12,00
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	2,19	1,69	1,49	1,81	3,33	3,42	1,59	1,67	10,18	12,50
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ</b>	<b>1,59</b>	<b>1,71</b>	<b>1,30</b>	<b>1,45</b>	<b>5,15</b>	<b>4,29</b>	<b>1,70</b>	<b>1,45</b>	<b>11,46</b>	<b>9,80</b>

Σύμφωνα με τον ανωτέρω πίνακα, όπως είδαμε και παραπάνω (βλ. πίνακας 2.2) στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση τα κορίτσια διαρρέουν σε υψηλότερο ποσοστό από τα αγόρια. Για την πρώτη τριετία του Δημοτικού Σχολείου το υψηλότερο ποσοστό διαρροής κοριτσιών εμφανίζεται στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (2,35%) ενώ ακολουθεί η περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (2,25%). Στις ίδιες περιφέρειες μάλιστα είναι πολύ υψηλά και τα ποσοστά διαρροής αγοριών (2,47% και 2,15% αντίστοιχα). Στην Πελοπόννησο τα αγόρια και τα κορίτσια διαρρέουν με ακριβώς ίδιο ποσοστό (1,62%) ενώ η μεγαλύτερη απόκλιση εμφανίζεται στην περιφέρεια Ιονίων Νήσων, όπου τα αγόρια διαρρέουν σε ποσοστό μόλις 0,85% ενώ τα κορίτσια σε ποσοστό 1,46%. Στην δεύτερη τριετία του Δημοτικού το μεγαλύτερο ποσοστό διαρροής αγοριών και κοριτσιών βρίσκεται στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (1,88% τα αγόρια και 3,02% τα κορίτσια). Εξαιρετική είναι η εικόνα στη Δυτική Μακεδονία όπου τα αγόρια διαρρέουν σε ποσοστό μόλις 0,54% και τα κορίτσια σε ποσοστό 0,31% (και τα δύο ποσοστά αποτελούν τις καλύτερες επιδόσεις).

Στο Γυμνάσιο η κατάσταση διαφοροποιείται αναφορικά με την έμφυλη διάσταση και παράλληλα τα ποσοστά μαθητικής διαρροής αυξάνονται αρκετά σε σχέση με την πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Τα υψηλότερα ποσοστά διαρροής για τα αγόρια τα βρίσκουμε στις περιφέρειες Θεσσαλίας (8,57%), Πελοποννήσου (6,83%) και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (6,60%). Αντίστοιχα για τα κορίτσια οι περιφέρειες με τα υψηλότερα ποσοστά είναι οι ίδιες με διαφορετική σειρά, δηλαδή: η Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (7,74%), η Θεσσαλία (7,56%) και η Πελοπόννησος (5,52%). Τα χαμηλότερα ποσοστά για την διαρροή στο Γυμνάσιο τόσο για τα αγόρια όσο και για τα κορίτσια τα βρίσκουμε στην Δυτική Μακεδονία (1,39% και 1,09% αντίστοιχα). Εντύπωση προκαλεί η μεγάλη απόκλιση στα ποσοστά μεταξύ αγοριών και κοριτσιών στην περιφέρεια Αττικής καθώς διαρρέει το 5,41% των αγοριών και μόλις το 3,90% των κοριτσιών.

Στο Λύκειο τα ποσοστά μαθητικής διαρροής επανέρχονται σε πολύ χαμηλά επίπεδα, όπως και στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Τα χαμηλότερα ποσοστά διαρροής τόσο για τα αγόρια όσο και για τα κορίτσια τα βρίσκουμε στην περιφέρεια της Θεσσαλίας (0,99% για τα αγόρια και 0,60% για τα κορίτσια) ενώ πολύ καλές είναι και οι επιδόσεις της περιφέρειας Βορείου Αιγαίου (1,17% για τα αγόρια και 0,68% για τα κορίτσια). Στον αντίποδα η περιφέρεια με το υψηλότερο ποσοστό μαθητικής διαρροής για τα αγόρια είναι η Κρήτη (2,71%) και το Νότιο Αιγαίο (2,62%). Για τα κορίτσια το υψηλότερο ποσοστό το συναντάμε στην περιφέρεια του Νοτίου Αιγαίου (2,53%) και στα Ιόνια Νησιά (2,51%).

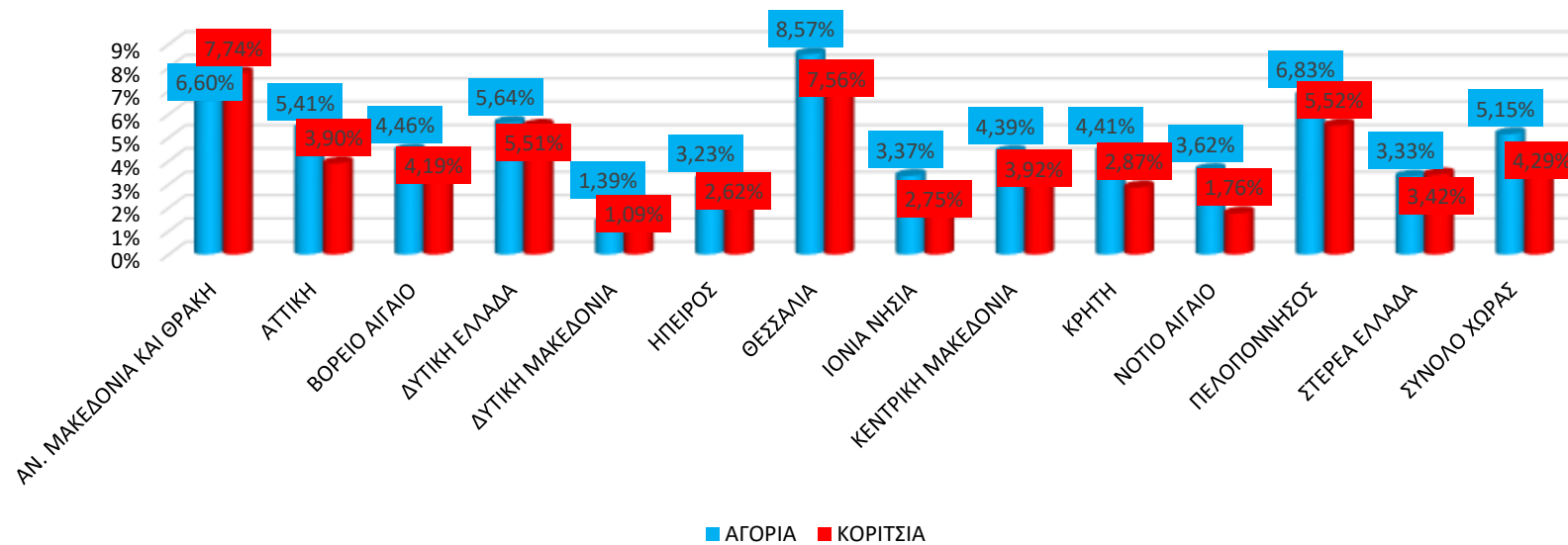
Στα ΕΠΑΛ τα ποσοστά μαθητικής διαρροής είναι τα υψηλότερα και με μεγάλη διαφορά από κάθε άλλη εκπαιδευτική βαθμίδα. Τα ποσοστά της διαρροής ξεπερνάνε το 10% σε πολλές περιφέρειες της χώρας. Για τα αγόρια τα υψηλότερα ποσοστά διαρροής απαντώνται στην Αττική (14,29%), στην Ήπειρο (13,30%) και στα Ιόνια Νησιά (13,13%). Για τα κορίτσια τα υψηλότερα ποσοστά διαρροής τα βρίσκουμε στα Ιόνια Νησιά (15,21%), στο Βόρειο Αιγαίο (12,69%) και στη Στερεά Ελλάδα (12,50%). Αντίθετα πολύ χαμηλά ποσοστά



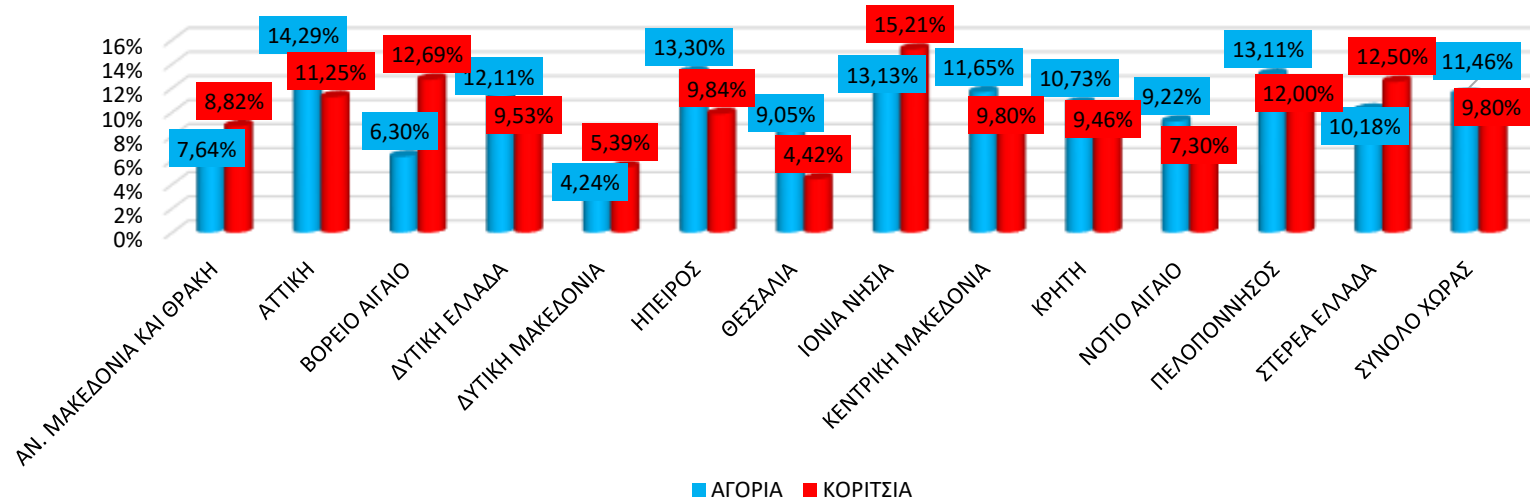
τόσο για τα αγόρια όσο και για τα κορίτσια βρίσκουμε στην περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (4,24% για τα αγόρια και 5,39% για τα κορίτσια) ενώ στη Θεσσαλία βρίσκουμε το χαμηλότερο ποσοστό μαθητικής διαρροής για τα κορίτσια στη βαθμίδα των ΕΠΑΛ (4,42%).

Στα διαγράμματα που ακολουθούν (2.6.1 και 2.6.2 μπορούμε να δούμε μια συγκριτική αποτύπωση των ποσοστών μαθητικής διαρροής ανά περιφέρεια και φύλο στο Γυμνάσιο αλλά και στα ΕΠΑΛ, όπου συναντώνται και τα υψηλότερα ποσοστά διαρροής.

**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.6.1: ΠΟΣΟΣΤΑ % ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΡΡΟΗΣ ΚΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΑΙ ΦΥΛΟ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ**  
 (ΓΕΝΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ: 2015-16)



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.6.2: ΠΟΣΟΣΤΑ % ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΡΡΟΗΣ ΚΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΑΙ ΦΥΛΟ ΣΤΑ ΕΠΑΛ**  
 (ΓΕΝΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ: 2015-16)



## 2.6.2. Μαθητική Διαρροή ανά νομό και βαθμίδα εκπαίδευσης

Στον πίνακα που ακολουθεί (2.6.2) μπορούμε να δούμε τα ποσοστά της μαθητικής διαρροής ανά νομό και βαθμίδα εκπαίδευσης. Για κάθε βαθμίδα εκπαίδευσης έχουν επισημανθεί με κόκκινα γράμματα τα δέκα (10) υψηλότερα ποσοστά μαθητικής διαρροής. Όπως είναι λογικό η εικόνα στους νομούς συμβαδίζει με τη γενικότερη εικόνα των περιφερειών. Έτσι, για παράδειγμα, οι νομοί της περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης εμφανίζουν υψηλά ποσοστά τόσο μεσοσταθμικά όσο και σε όλες τις βαθμίδες. Αντίστοιχα, οι νομοί της Δυτικής Μακεδονίας, που σημειώνει την καλύτερη περιφερειακή επίδοση, δεν εμφανίζονται στις δεκάδες των χειρότερων επιδόσεων, με μόνη εξαίρεση τη Φλώρινα για το ΓΕΛ. Αξιοσημείωτα υψηλά ποσοστά εμφανίζονταν στη Δυτική Αττική και στην Ηλεία, συνολικά και σε όλες τις βαθμίδες. Επίσης, στη Φωκίδα τα ποσοστά είναι σχεδόν διπλάσια του γενικού δείκτη στην πρωτοβάθμια (τάξεις Α' –Γ'). Αξιοσημείωτη είναι η επίδοση του νομού Ευρυτανίας καθώς έχει μηδενική μαθητική διαρροή στην πρωτοβάθμια, ελάχιστη διαρροή στο Γυμνάσιο (1,55%) και το Λύκειο (1,14%) αλλά και μικρότερη του μέσου όρου διαρροή στα ΕΠΑΛ (8,16%). Στον αντίποδα, το μεγαλύτερο ποσοστό μαθητικής διαρροής για οποιαδήποτε βαθμίδα εμφανίζεται στο νομό Καρδίτσας για το Γυμνάσιο, καθώς το ποσοστό διαρροής φτάνει στο 26,71%, ενώ πολύ μεγάλο είναι και το ποσοστό μαθητικής διαρροής στα ΕΠΑΛ στο νομό Λακωνίας (23,75%).

**ΠΙΝΑΚΑΣ 2.6.2: Η ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΡΟΗ ΑΝΑ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

(ΓΕΝΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ: 2015-16)

A/A	ΝΟΜΟΣ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ (Α' - Β' - Γ' ΤΑΞΕΙΣ)	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ (Δ' - Ε' - ΣΤ' ΤΑΞΕΙΣ)	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ (ΓΥΜΝΑΣΙΟ)	ΑΝΩΤΕΡΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ (ΓΕΛ)	ΤΥΠΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ (ΕΠΑΛ)
1	ΑΘΗΝΑΣ	1,41	1,13	4,30	1,78	14,04
2	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	1,51	1,38	4,80	1,50	10,92
3	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	1,15	1,37	4,65	1,49	11,15
4	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	1,64	1,70	5,70	1,02	15,72
5	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	1,09	1,98	7,14	1,02	4,79
6	ΑΡΤΑΣ	1,63	2,87	3,12	0,80	6,90
7	ΑΧΑΪΑΣ	1,20	1,61	4,84	1,24	9,03
8	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	2,79	2,34	5,18	1,40	9,50
9	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	0,83	0,46	0,94	0,00	2,44
10	ΔΡΑΜΑΣ	1,28	0,78	2,64	1,05	5,74
11	ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	7,78	4,90	12,47	1,94	18,77
12	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	0,98	1,46	3,22	2,74	11,06
13	ΕΒΡΟΥ	1,19	2,73	8,30	0,58	7,59
14	ΕΥΒΟΙΑΣ	1,88	1,47	2,42	1,34	15,20
15	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	0,00	0,00	1,55	1,14	8,16
16	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0,66	0,21	4,85	4,50	8,08
17	ΗΛΕΙΑΣ	5,32	3,97	8,23	1,06	16,15
18	ΗΜΑΘΙΑΣ	0,63	0,13	7,52	1,70	13,12
19	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	1,59	1,02	3,12	2,67	9,43
20	ΘΕΣΣΠΡΩΤΙΑΣ	0,68	0,26	3,29	1,57	9,73
21	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1,62	1,41	3,86	1,51	10,33
22	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	1,53	1,17	1,95	1,57	11,86
23	ΚΑΒΑΛΑΣ	0,80	0,55	2,21	1,57	5,57
24	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	2,05	1,16	26,71	1,37	10,04
25	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	0,23	0,22	0,45	0,68	4,35
26	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1,37	0,49	3,26	0,00	13,26
27	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	1,25	1,39	1,55	1,95	18,75

28	ΚΙΛΚΙΣ	1,80	0,42	5,92	1,50	10,15
29	ΚΟΖΑΝΗΣ	0,20	0,42	0,74	1,86	5,35
30	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	1,31	1,03	4,38	2,58	10,47
31	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	0,76	0,68	1,90	2,11	5,76
32	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	1,22	1,35	4,68	2,24	23,75
33	ΛΑΡΙΣΑΣ	1,03	2,32	4,66	1,97	7,69
34	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	1,74	1,21	4,34	0,70	8,37
35	ΛΕΣΒΟΥ	1,49	0,85	5,08	1,52	6,72
36	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	0,77	0,00	1,47	1,20	20,69
37	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2,17	1,33	3,47	1,79	6,28
38	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	2,40	1,67	8,47	1,19	11,95
39	ΞΑΝΘΗΣ	6,03	4,48	10,05	1,67	9,02
40	ΠΕΙΡΑΙΑ	1,74	1,05	3,29	2,34	10,54
41	ΠΕΛΛΑΣ	0,89	0,37	3,44	1,43	14,81
42	ΠΙΕΡΙΑΣ	0,71	0,52	1,75	0,28	8,54
43	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	0,38	0,18	4,73	0,54	19,83
44	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	1,23	0,61	4,47	0,66	11,65
45	ΡΟΔΟΠΗΣ	2,35	3,29	11,55	3,61	13,44
46	ΣΑΜΟΥ	1,08	1,12	5,56	1,45	13,74
47	ΣΕΡΡΩΝ	1,29	0,95	4,40	0,41	13,50
48	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	2,36	1,57	4,76	1,00	7,63
49	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	1,36	1,34	3,46	0,44	2,99
50	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	0,59	0,64	3,26	2,45	4,41
51	ΦΩΚΙΔΑΣ	3,13	2,14	2,86	0,47	12,50
52	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	0,27	0,18	4,35	1,76	7,77
53	ΧΑΝΙΩΝ	1,26	1,03	4,00	0,59	12,94
54	ΧΙΟΥ	0,38	0,21	1,86	0,58	7,14
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ</b>		<b>1,65</b>	<b>1,37</b>	<b>4,74</b>	<b>1,57</b>	<b>10,97</b>

### 2.6.3. Μαθητική Διαρροή στην Αττική

Βάσει των όσων είδαμε και παραπάνω η Δυτική Αττική είναι ένας από τους νομούς με τα μεγαλύτερα προβλήματα διαρροής στην Ελλάδα. Θα επικεντρώσουμε το ενδιαφέρον μας συνεπώς στην περαιτέρω εξέταση του συνόλου του νομού Αττικής για να δούμε τι ακριβώς συμβαίνει στο νομό όπου υπάρχει το μεγαλύτερο πλήθος μαθητών που διαρρέουν, περίπου το 1/3 της χώρας. Στον παρακάτω πίνακα (2.6.3), παρατίθενται τα στοιχεία ανά εκπαιδευτική διοικητική υποδιαίρεση (7 υποδιαίρεσεις) για λόγους συγκρισιμότητας με τα στοιχεία των προηγούμενων ερευνών.



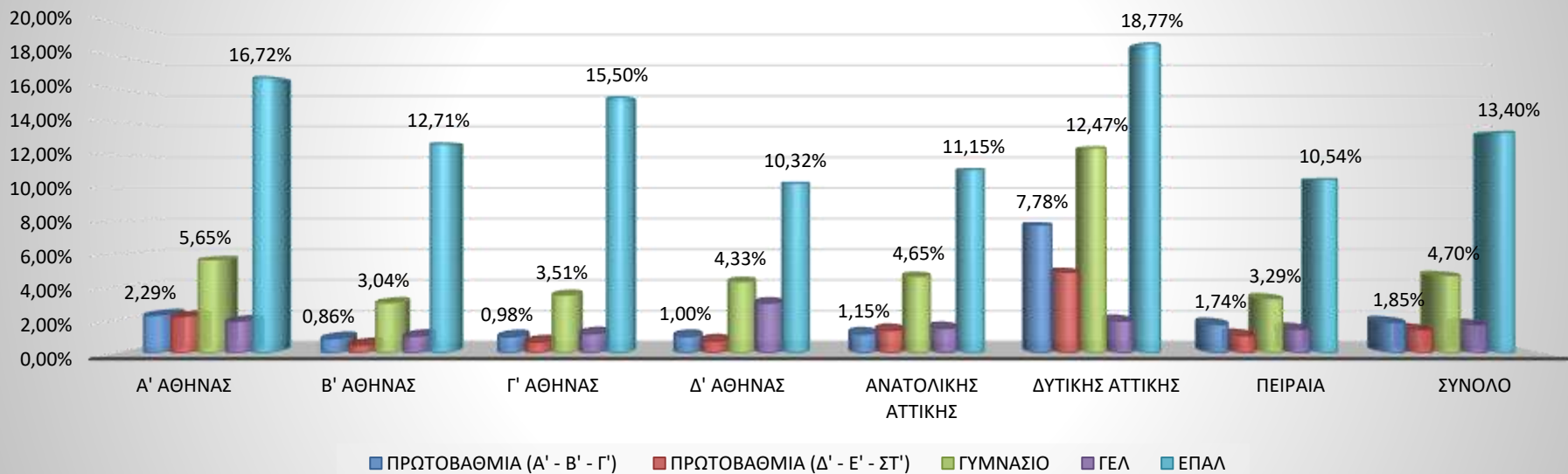
**ΠΙΝΑΚΑΣ 2.6.3: Η ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΡΟΗ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ**  
*(ΓΕΝΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ: 2015-16)*

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΤΤΙΚΗΣ		ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ (Τάξεις Α' – Β' – Γ')		ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ (Τάξεις Δ' – Ε' – ΣΤ')		ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ (ΓΥΜΝΑΣΙΟ)		ΑΝΩΤΕΡΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ (ΓΕΛ)		ΤΥΠΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ (ΕΠΑΛ)	
		Διαρρέοντες	% ΜΔ	Διαρρέοντες	% ΜΔ	Διαρρέοντες	% ΜΔ	Διαρρέοντες	% ΜΔ	Διαρρέοντες	% ΜΔ
<b>ΑΘΗΝΑ</b>	<b>Α' ΑΘΗΝΑΣ</b>	161	2,29	147	2,21	392	5,65	109	1,92	114	16,72
	<b>Β' ΑΘΗΝΑΣ</b>	43	0,86	23	0,48	139	3,04	42	1,01	61	12,71
	<b>Γ' ΑΘΗΝΑΣ</b>	49	0,98	31	0,65	162	3,51	44	1,16	128	15,50
	<b>Δ' ΑΘΗΝΑΣ</b>	42	1,00	30	0,71	193	4,33	118	3,03	80	10,32
<b>ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ</b>		64	1,15	73	1,37	247	4,65	61	1,49	72	11,15
<b>ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ</b>		177	7,78	99	4,90	238	12,47	24	1,94	73	18,77
<b>ΠΕΙΡΑΙΑ</b>		82	1,74	47	1,05	155	3,29	53	1,43	93	10,54
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>		<b>618</b>	<b>1,85</b>	<b>450</b>	<b>1,40</b>	<b>1.526</b>	<b>4,70</b>	<b>451</b>	<b>1,70</b>	<b>651</b>	<b>13,40</b>

Στην Δυτική Αττική βρίσκουμε τα υψηλότερα ποσοστά μαθητικής διαρροής για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης με μόνη εξαίρεση τα ΓΕΛ όπου το υψηλότερο ποσοστό το βρίσκουμε στην Δ' Αθήνας (3,03%). Σε απόλυτους αριθμούς η Α' Αθήνας είναι αυτή που έχει τον μεγαλύτερο αριθμό διαρρεόντων, όντας και η μεγαλύτερη πληθυσμιακά περιοχή. Η Β' Αθήνας είναι η περιοχή με τα χαμηλότερα ποσοστά μαθητικής διαρροής σχεδόν για όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, με εξαίρεση τα ΕΠΑΛ, όπου η καλύτερη συγκριτικά επίδοση παρουσιάζεται στην Δ' Αθήνας (10,32%).

Στο Διάγραμμα 2.6.3 που ακολουθεί βλέπουμε σχηματικά πως διαμορφώνεται η κατάσταση στις διοικητικές υποδιαιρέσεις της Αττικής ανά βαθμίδα εκπαίδευσης και βλέπουμε φυσικά την πολλή μεγάλη απόσταση στα ποσοστά μαθητικής διαρροής από τα ΕΠΑΛ σε σχέση με τις λοιπές εκπαιδευτικές βαθμίδες.

**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.6.3: Η ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΔΙΑΡΡΟΗ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ ΑΝΑ ΒΑΘΜΙΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**  
 (ΓΕΝΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ: 2015-16)



### 3. Συμπεράσματα

Πριν προχωρήσουμε στην αποτύπωση των βασικών συμπερασμάτων της συγκεκριμένης μελέτης αξίζει να σημειωθεί πως η χρήση της κοόρτης ως μεθοδολογικού εργαλείου έχει θετική αξία για τη διαχρονική και συγκριτική μελέτη του φαινομένου της Μαθητικής Διαρροής, αλλά συνδυάζεται με αρκετές παραδοχές και, συνεπώς, παραμένει μια σημαντική προσέγγιση των πραγματικών μεγεθών με περιορισμένα, όμως, όρια και δυνατότητες. Ωστόσο, αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο και μία αξιόπιστη και διεθνώς αποδεκτή τεχνική για την απεικόνιση της εκπαιδευτικής πραγματικότητας. Στο πλαίσιο αυτό, κρίνεται πολύ σημαντικό, επιστημονικά και ερευνητικά, να ακολουθείται μια συγκεκριμένη μεθοδολογία υπολογισμού της μαθητικής διαρροής και των σχετικών δεικτών, υπό το πρίσμα επανεξέτασης και ενδεχόμενης αναθεώρησής της. Μόνο με τον τρόπο αυτό αποκτά αξία η διαχρονική παρακολούθηση του φαινομένου και η εξαγωγή συγκριτικών συμπερασμάτων.

Το πρώτο και βασικότερο συμπέρασμα από τη συγκεκριμένη μελέτη είναι πως η Μαθητική Διαρροή είναι ένα μέγεθος της ελληνικής εκπαίδευσης το οποίο παρουσιάζει διαχρονικά μια σημαντική μείωση. Επειδή, ωστόσο, η μαθητική διαρροή είναι ένα αρνητικό κοινωνικοοικονομικό φαινόμενο δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να υπάρξει εφησυχασμός ή μείωση των προσπαθειών ελάττωσης ή ακόμα και εξάλειψης του φαινομένου. Είναι απαραίτητο να δίνεται έμφαση στη βελτίωση επιμέρους δεικτών, στους οποίους εντοπίζονται προβλήματα, όπως για παράδειγμα η γεωγραφική διάσταση αλλά και η ιθαγένεια, η οποία ως μεταβλητή είναι άκρως σημαντική στη σημερινή εποχή και πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση και προσοχή στην ορθή και πλήρη αποτύπωσή της (κάτι που δεν υπήρχε στην παρούσα αποτύπωση του myschool) για την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων και την ορθή ανάλυση των δεδομένων.

Επιγραμματικά, τα επιμέρους συμπεράσματα που προκύπτουν από την μελέτη είναι τα εξής:

- Η μαθητική διαρροή σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο αναφοράς μειώθηκε τόσο στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση (και στις δύο τριετίες) όσο και στο Λύκειο αλλά αυξήθηκε τόσο στο Γυμνάσιο όσο και στα ΕΠΑΛ.
- Τα κορίτσια διαρρέουν με υψηλότερα ποσοστά στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση (και στις δύο τριετίες) αλλά στις υπόλοιπες βαθμίδες παρουσιάζουν καλύτερες επιδόσεις και διαρρέουν με χαμηλότερα ποσοστά από ότι τα αγόρια. Οι διαφορές πάντως εξακολουθούν να είναι μικρές και να αποδεικνύουν πως δεν τίθεται ζήτημα έμφυλης διάστασης στην μαθητική διαρροή.
- Η αστικότητα δεν δείχνει να επηρεάζει την εικόνα της μαθητικής διαρροής σε καμία εκπαιδευτική βαθμίδα. Υπάρχουν αυξομειώσεις ανάλογα με την εκπαιδευτική βαθμίδα ωστόσο η διαφορά στα ποσοστά είναι πολύ μικρή και δεν δείχνει η αστικότητα να αποτελεί σημαντικό παράγοντα της μαθητικής διαρροής. Σε κάθε

περίπτωση πάντως οι αστικές περιοχές, και με μόνη εξαίρεση τα ΕΠΑΛ, εμφανίζονται να έχουν τα χαμηλότερα ποσοστά διαρροής με πολύ μικρές πάντως αποκλίσεις από τις υπόλοιπες περιοχές.

- Οι μαθητές/τριες που φοιτούν σε τάξη όχι ανάλογη της χρονολογικής τους ηλικίας ή/και μαθητές/τριες που μένουν και επαναλαμβάνουν μία ή περισσότερες φορές μία σχολική τάξη διαρρέουν σε πολύ μεγάλο ποσοστό. Όσο περισσότερα είναι τα χρόνια που κάποιος είναι «στάσιμος/η», τόσο αυξάνονται οι πιθανότητες να διαρρεύσει ή καλύτερα να έχει ήδη διαρρεύσει.
- Αναφορικά με την ιθαγένεια διαπιστώνεται πως τα ποσοστά διαρροής είναι πολύ υψηλά σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης για τα άτομα Ελληνικής, Αλβανική, Βουλγαρικής και Ρουμανικής ιθαγένειας. Εντύπωση προκαλεί το πολύ υψηλό ποσοστό ατόμων άγνωστης ιθαγένειας, στοιχείο που χρήζει άμεσης αντιμετώπισης και βελτίωσης για την καλύτερη και ολοκληρωμένη καταγραφή των στοιχείων.
- Τα μεγαλύτερα ποσοστά μαθητικής διαρροής εμφανίζονται στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης στις περισσότερες βαθμίδες εκπαίδευσης και αντίστοιχα υψηλά ποσοστά έχουν όλοι οι νομοί της συγκεκριμένης περιφέρειας. Στον αντίποδα, η περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας παρουσιάζει τα μικρότερα ποσοστά διαρροής σχεδόν σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης.
- Αναφορικά με τους Νομούς το μεγαλύτερο πρόβλημα εντοπίζεται στην Δυτική Αττική, η οποία βρίσκεται πλέον στην δεκάδα με τα χειρότερα ποσοστά Μαθητικής Διαρροής για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, με εξαίρεση το Λύκειο, ενώ αντίστοιχα πολύ άσχημη είναι και η εικόνα των νομών Ηλείας και Ροδόπης. Την καλύτερη εικόνα, αντίθετα, παρουσιάζει ο νομός Ευρυτανίας.
- Σε απόλυτους αριθμούς και σταθερά για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, οι περισσότεροι μαθητές διαρρέουν στην Αττική, γεγονός αναμενόμενο καθώς το 1/3 του μαθητικού πληθυσμού βρίσκεται στη συγκεκριμένη περιφέρεια. Ακολουθεί για τους ίδιους λόγους η περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.
- Στην Αττική την χειρότερη εικόνα την βρίσκουμε στην περιφέρεια Δυτικής Αττικής, όπου έχουμε τα υψηλότερα ποσοστά μαθητικής διαρροής για όλες τις βαθμίδες, με εξαίρεση το Λύκειο, ενώ την καλύτερη εικόνα την έχουμε στην Β' και Γ' Αθήνας.
- Τέλος, στην Α' Αθήνας έχουμε τον μεγαλύτερο αριθμό διαρρεόντων σε απόλυτους αριθμούς, με την Δυτική Αττική και τον Πειραιά να ακολουθούν.

